

Zkušenosti z procesu integrace ICT v oblasti univerzitního vzdělávání

Experience of the Integration of ICT into University Education

Rožnov p./Radh.
12. – 15. září 2011

Úvod, cíl příspěvku

- příspěvek → výsledky **vlastního výzkumu v ak. r. 2010/2011**
- **návaznost na výzkum a přijatá opatření 2009/2010**
- cíl výzkumu → výzkum metodiky a kvality výuky
- faktory, které s výukou souvisejí → (technické zajištění procesu, požadavky na studenty, ověřování znalostí, aj.).
- → dotazníkové šetření v **kombinovaném** (KIPE) a **prezenčním** studiu (PIPE)
- technické zajištění vyučovacího procesu
- požadavky na studenty, ověřování znalostí
- poznatky → zefektivnění metodiky výuky
- shrnutí, závěry

Vzdělání jako zboží?

- vzdělávání dnes – tlak názorů (často protichůdných)
- a ekonomických reforem → dopady na financování (VŠ)
- školství → množství pedagogických modelů, vzdělávacích strategií, učebních koncepcí a metodologií
- vzdělávání i očekávaný výsledek postrádá jednotící princip → zároveň znesnadňuje práci pedagoga
- problém financování VŠ → důsledek:
- trvalý nárůst počtu ST a snižování rozsahu výuky → trvalý pokles objemu financí na studenta
- 2012-2016 – počet ST až o 1/3 nižší (již dnes na SŠ) → VŠ?

Integrace ICT – podněty i možnosti

Studium - podpora ICT → nové koncepce → podněty, možnosti:

- individualizace výuky, volba skladby předmětů
- nové systémy VŠ studia → přístupnost i volbu → roztržitost
- na trhu dostatek materiálů, distančních studijních opor + dostupnost, často chybí jejich provázanost
- chybí kontakt vyučujícího se studenty, také vlastní obsah vzdělávání (učivo včetně jeho aktualizace)
- na úkor moderních ICT → **zapomíná na lidský rozměr**
- studijní kruhy → zajišťovaly vzájemnou komunikaci, ducha pospolitosti a lidského sdílení
- bez dost. porozumění → role konzultanta (tutora) **nezastupitelná**

Rozsah výuky – trvalý pokles

- otázka → studenti a vyučující na VŠ připraveni využít všech možností a přístupů, vedoucích ke zkvalitnění výuky?
- na trhu dostatek materiálů, distančních studijních opor + dostupnost , často chybí jejich provázanost
- chybí kontakt vyučujícího se studenty, také vlastní obsah vzdělávání (učivo včetně jeho aktualizace)
- příklad - vyučovaný předmět IPE → na trhu řada literatury
- na webu lze najít - dostatek interaktivních kurzů
- trvalá snaha → snižování rozsahu přímé výuky
- **PS** (2-2-0→1-1-0)   **KS** 28 hod→20 hod→**15 hod** (aktuálně 2011-2012)

Výzkum 2009-2010, uplatněné přístupy

Výzkum 2009-2010 → uplatněné přístupy

1. v části pro *inovaci předmětu* IPE → **výzkum významu témat předmětu** pro studenty, kvalitě přednášek
  2. **komunikace učitel – student** → shromážděn přehled způsobů komunikace a uveden přehled vhodných komunikačních nástrojů
- *dvě cílové skupiny* studentů – posluchačů KS i PS
  - poznatky studentů + zpracované závěry výzkumu → zveřejněny (konference, výzkumná zpráva)
  - promítnuty do obsahu a organizace v akad. r. 2010/2011
  - na základě vyhodnocení dotazníkového průzkumu → pozornost tématům zápočtové práce (podniky, organizace)

Anketa se studenty FaME

- Volba a význam témat přednášek pro studenty PS
- Kvalita přednášek
- Organizace kurzu
- Zápočtová práce
- Pokyny (požadavky) k semestrální práci
- Odevzdávání zápočtové práce – názor
- Forma předání komentářů a hodnocení prací studentům
- Vstupní, průběžné a závěrečný písemný test
- Obtížnost předmětu
- Co byste zlepšil/-a na výuce IPE

Cíle výzkumu akad. rok 2010-2011

- Výzkum zahrnuje → přehled odpovědí respondentů KS, PS
- hodnocena byla řada aspektů → **inovace předmětu**, metodika
- připomínky k průběhu výuky, **skladba a organizace kurzu**
- hodnocení **zápočtové práce - nově**
- **kvalita a obsahová náplň konzultací - nově, přednášek**
- **co byste zlepšil/-a na výuce IPE**
- odpovědi → statisticky zpracovány, analyzovány a využity pro zlepšení přípravy, obsahu a průběhu výuky
- výsledek → **zpětná vazba**
- získání poznatků , závěry, opatření

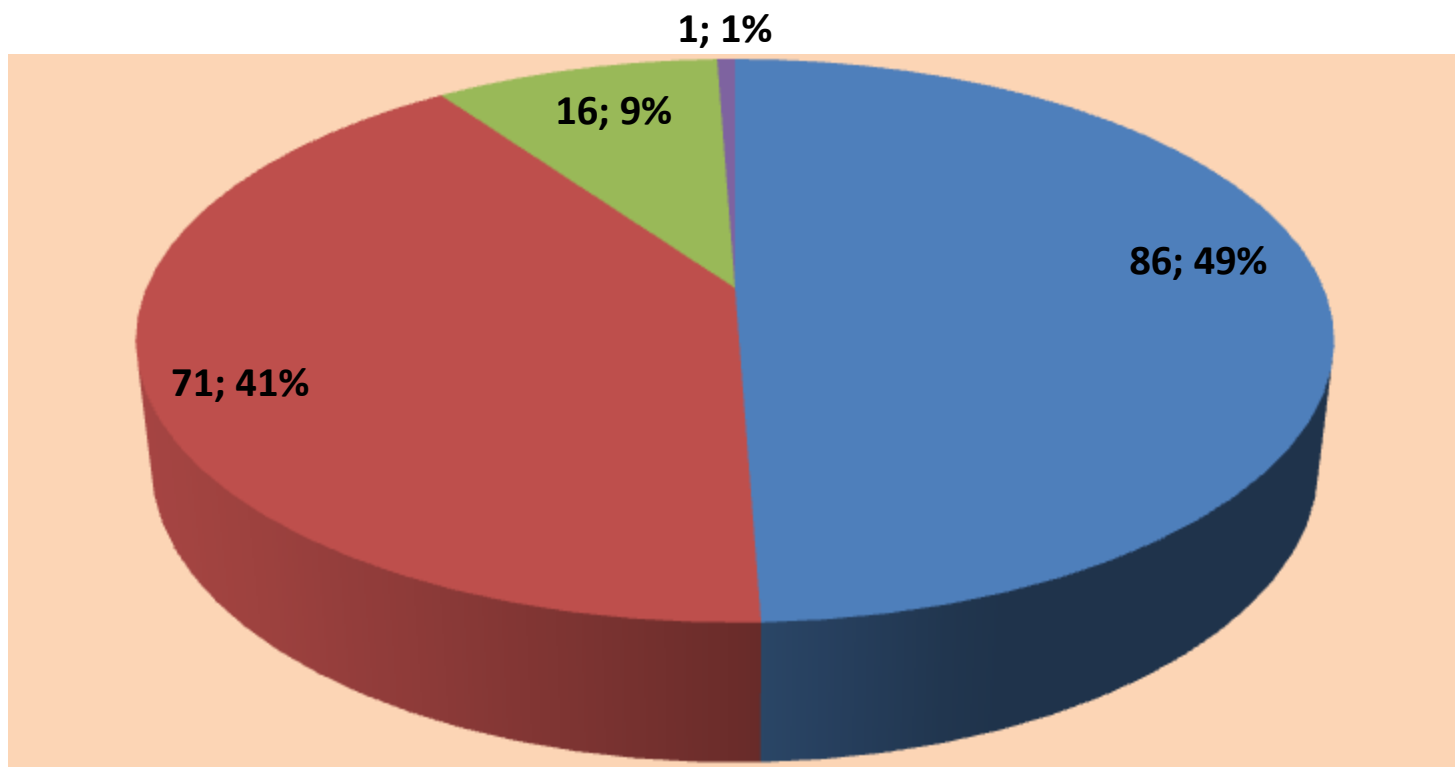
Studijní podklady a využívání ICT

- Důraz → využívání možností dostupných ICT, portály UTB
- počátkem semestru - posluchači v univerzitním IS STAG <http://portal.utb.cz/wps/portal/> zapisují předměty
- Sami → optimalizace rozvrhu (přednášky, cvičení)
- získání důležitých dokumentů, uložených úkolů, témat
- Cíl – důraz na samostatnou práci, minimalizovat zátěž
- cvičení → Kurzy v LMS Moodle <http://vyuka.fame.utb.cz/>
- Aktuality, diskuze, info: předmětový portál <http://ipe.fame.utb.cz/>

Zhodnocení kvality výuky v akad. roce 2010/2011 prez. studium

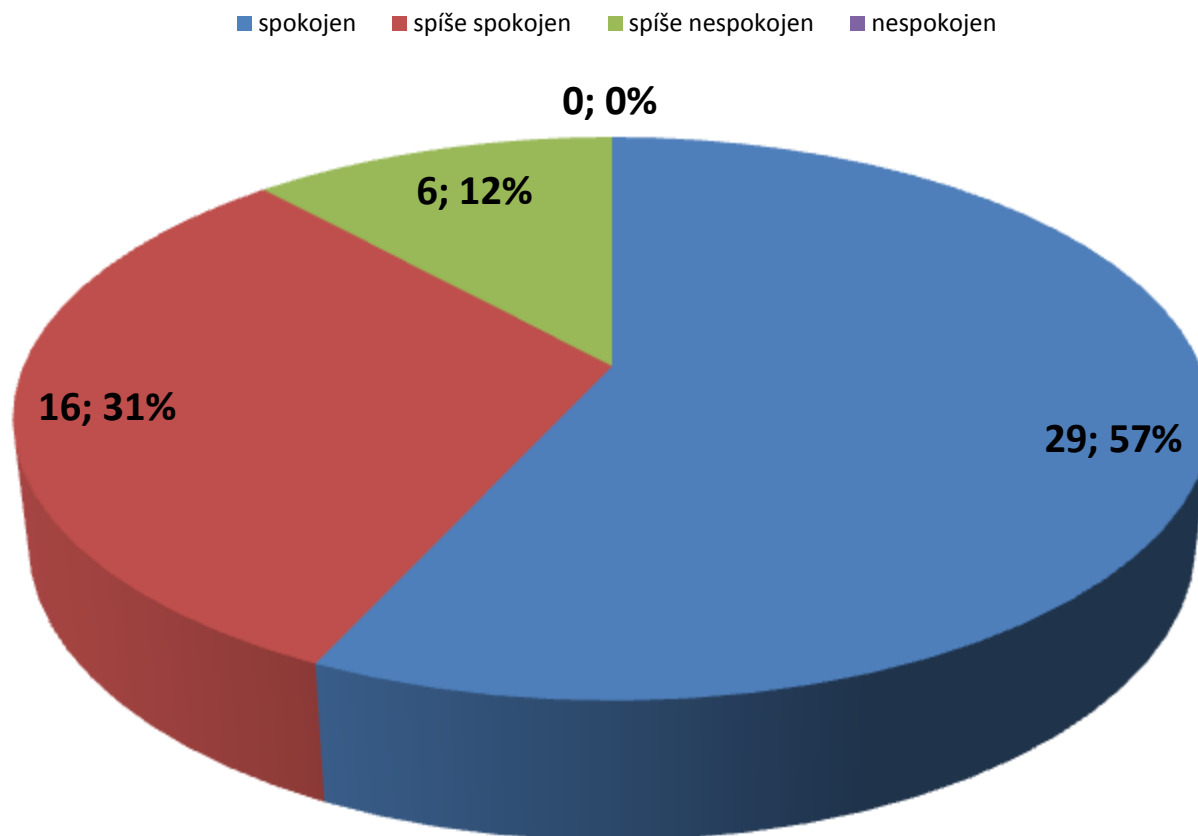
Dotazníky vyplnilo a odevzdalo celkem 174 posluchačů PS

■ spokojen ■ spíše spokojen ■ spíše nespokojen ■ nespokojen

Zhodnocení kvality výuky - kombinované studium

Dotazníky vyplnilo a odevzdalo celkem 51 posluchačů

Přehled výsledků výzkumu

PS

+ srozumitelnost výkladu, schopnost vysvětlit přednášenou látku, profesionalita, jasné stanovení termínů, otevřený, přátelský přístup, vstřícnost, poskytnutí studijních opor v elektronické formě

KS

+ odbornost, aktivní přístup, kvalitní a pečlivá příprava konzultací, profesionalita, schopnost zaujmout, dostatek podkladů a studijních opor v elektronické formě, dostatek předkládaných informací, jasné stanovení termínů a zadání požadavků na začátku semestru

PS - časté opakování pojmů, termínů (některým vyhovovalo),
- rychlost probírané látky, sporadicky zdlouhavý a nudný výklad, absence praktických cvičení (**KS**)

20.9.2011

Vyhodnocení výzkumu

Z výsledků výzkumu vyplývá několik oblastí na co je vhodné se více zaměřit:

- ➔ **podstatné a důležité informace sdělit na úvodní přednášce**
- ➔ **praktické ukázky - upozornit na informační zdroje**
- ➔ **informace soustředit na předmětový portál a FTP server**
- ➔ **aktivita studentů - studentům ukládat úkoly, v průběhu přednášky klást otázky, více praktických ukázek**
- ➔ **přizpůsobit obsah a formu přednášek formě studia**
- ➔ **stávající organizaci kurzu zachovat, včetně testování**
- ➔ **důraz klást na samostatnou práci**
- ➔ **zaměřit se na podstatné věci, co je důležité - neopakovat se!**

Shrnutí

- Na příznivém hodnocení výuky ze strany posluchačů (PIPE/KIPE) se projevila opatření a operativních změn včetně inovace
- Předmětový portál a FTP server → zefektivnění komunikace směrem ke studentům
- Díky získaným poznatkům a zkušenostem → prostor pro **efektivnější implementaci koncepce e-vzdělávání**

studenti → **vést k zodpovědnému plnění uložených úkolů, dodržování termínů**, sami - odpovědi na otázky a hledat řešení

- nedostatky postihovat
- realizace dalších kurzů v LMS Moodle
- Hlavním úkolem předmětu je i nadále zůstává poskytnout celkový přehled z oblasti moderních ICT

Závěr

- snižování úrovně vzdělávání a vzdělanosti a morálního klimatu společnosti → dalekosáhlé celospolečenské důsledky
- potřeba se k této situaci vyjádřit, pojmenovat problémy a přiblížit náš přístup k této otázce
- Vzdělání – dnes → NE honba za kredity
- Konkurenceschopné vzdělávání v době znalostní ekonomiky → uskutečňovat jen ve vzdělávacích systémech, které odpovídají vysokým standardům kvality
- Proto → udržovat systém průběžného hodnocení kvality vzdělávání v nových podmínkách

Děkuji za pozornost

Ing. Pavel ROSMAN, Ph.D.

**Ústav průmyslového inženýrství
a informačních systémů
Fakulta managementu a ekonomiky
Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně**

<http://www.fame.utb.cz>

